

DENİZİ ALDIM YANIMA

Mustafa Uçurum

■ Keskin bir deniz kokusu. Önce genzi yakıyor, sonra ciğerlere hücum ediyor. İnsana bir süreliğine de olsa dalgalı bir hâl veriyor. Üst taraf tamamen kara bir bulut, alt taraf bastıkça sertleşen toprak. Küflü bir terlik, ıslı bir parmak, iki parmak arası oldukça sararmış. Gökyüzünün hâli hâl değil.

Kılcal damarlarını çeke çeke denizden, kayaya vuran bir kaya sanki. Öyle bir ağırlık ki bu yerinden oynamayan, kıpırdamayan, sökülüp atılamayan. İstese de istemese de bir ağırlığı olan her şeyin yere doğru çekilmesi ya da bir sahile gidip gelmesi de bir kanuna dayanıyor.

Bu çekim çok farklı bir anlam içeriyor. Yokuş aşağı inerken sanki ayağın takılacak da kendini toparlayamayacaksınız gibi bir savrulma. Sonu dipsiz bir kuyu olacak sanki. Bunu hangi kanun açıklayabilir ya da hangi teorinin sonunda ulaşırsınız bu sonuca?

Yokuşun tam ucunda elindeki tespihi salladı, salladı, birden uçtu gitti tespih. Etrafa baktı, kimse görmemişti, hemen tespihi alıp aynı pozu vermeye devam etti. Kimse görmeyince her şey nasıl da yolunda gidiyor. Bu tespihin savrulup gitmesi de bir çekim gücünün eseridir diye geçirdi aklından. Nerden geldi takıldı bunca kanun şimdi zihnine?

Sesler dolup giderken içinin bütün köşelerine bir cızırtı çok derin anlamlar içerse de bu kayboluş bir savrulma olabilir ya da kim bilebilir bu durağın son olduğunu?

Önce kendimi çektim biraz geriye. Sonra baktım yetmedi, biraz daha çektim. Öyle bir hizaya ulaştım ki kuşluk vaktinde kanatlanan kuşların kanat çizgileri geldi parmak uçlarıma kondu âdeti. Yola çıkmak için en uygun vakit. Omzuma aldığım ceketle yola düşerken bir yanımın deniz bir yanımın orman olmasına aldıldım mı hatırlamıyorum. Denizin kendine has kokusu var. Bunu herkes duymaz. Önce bir yo-

sun kokusu gibi gelir, sonra bir serinlik eşliğinde denizin kendine has derin ve mavi kokusu kuşatır her yeri.

Ben bu koku ile büyüdüm. Denizi içime çekerek uyanınca kendimi daha bir özgür, yerli, kendinde hissettim. Deniz görmemiş, bugüne kadar martı sesleri ile uyanmamış birini görünce hemen denizin kokusunu sordum. “Deniz kokuyor mu ki?” cevabına o kadar alıştım ki bunun bana has bir şey olduğuna kendimi iyiden iyiye inandırdım.

Şimdi bir çekim gücü beni alıp götürüyor. Denizi yanımda götürmem mümkün değil. Çantama bir şişe deniz suyu aldım. Bir de tespihimi. Yolda otobüsü beklerken şişeyi çıkarıp suyu kokladım. İçim dışım masmavi oldu. Sanki bunu defalarca yapmışım gibi tanıdık bir hâl bu. Tespihi alıp birkaç defa salladım. Bu kez düşmedi tespih. Çekim gücüm falan kalmadı.

Ellerim cebimde. Rahat olmak istediğim zamanlarda böyle yaparım. Daha doğrusu kendimi rahatmışım gibi göstermek için yaparım bunu. Sonradan fark ettiğim bir şey oldu bu. Tedirgin olduğumda, telaşlı olduğumda hemen eller cepte.

Bazıları dudaklarını yer, kemirir âdeta. Saçlarıyla oynayanlar, yüzüğünü çıkarıp takanlar, önündeki kâğıda kendisinin bile anlam veremediği şekiller çizenler, sigarasını yiyormuş gibi içenler... Herkes başka başka hâllerde.

Uzaktan bir otobüs görüldü. Sanki çok da dolu değil. Yanaştı, geldi, durdu, bindim. Elimize tutuşturulan bir senaryoyu oynar gibi. Her şey bir ritim hâlinde. Boş koltukta yerimi aldım. Az sonra muavin geldi yanıma. Büyük bir itina ile kolonyasını tuttu. Yolculuk nereye abi, dedi. Siz nereye gidiyorsunuz, dedim. Söyledi gidecekleri şehri. “Olur.” dedim. Benim bu cevabım muavinin hoşuna gitmiş olacak ki gülümseyerek o da “Olur.” dedi.

Yollar, molalar, inenler, binenler. Öyle bir yolculuk bu. Hiç yerimden kalkmadım. Sanki otobüsten insem yerimi kaybedeceğim, otobüsü kaçıracağım, karanlık bir ıssızlığın ortasında kalakalacağım.

Yollar aktıkça denizden biraz daha uzaklaştığımı hissediyorum. Önce burundaki deniz kokusu gitti. Sonra damağımdaki tuzlu su tadı, kulağımdaki martı çığlıkları. Giden gidene.

Orhan Veli’nin “Denizi Özleyenler İçin” şiirini her okuyuşumda nasıl bir duygudur denizi özlemek diye gülüp geçerdim. Önce kendimden, sonra benim olan her şeyden... Böyle bir şey işte denize uyanmak.

Bunu da ben buldum. Denize uyanır mı insan? Yatağım hep aynı köşedeydi. Başımı kaldırdığımda yıldız, gökyüzü, ay, umutlar ve uçsuz bucaksız deniz. Bu hiç değişmedi. Arkadaşlarla her buluşmamızda hadi deniz kenarına derdim. Yine mi diyenlere inat yine giderdik. Her sabah uyanır uyanmaz başımı cama çevirip denizi görünce içim açılırdı, ben uyanırdım, hem de denize uyanırdım.

Şimdi yavaş yavaş uzaklaşıyorum denizden. Çantamda deniz suyu. Aklımda Orhan Veli'den "Denizi Özleyenler İçin" şiiri. Yavaş yavaş diyorum ama otobüs gecenin karanlığında almış hızını gidiyor. Dışarıyı tam olarak göremesem de biliyorum coğrafya hızla değişiyor. Ağaçlar, topraklar, dağlar, ovalar...

Deniz çok geride kaldı. Yanıma kimse gelmedi. Tek başıma yol alan bir seyahat sandım kendimi. Bu şehirden ilk çıkışım. Kasabamız ile şehir çok yakındı. Üniversiteyi de kendi şehrimde okuduğum için ilk defa çıkıyordum buradan. Gündüz gitseydim benim dışımdaki bir dünyanın penceresinden de bakardım her yere. Sabah olunca yeni bir şehre uyanacaktım ama bu kez denize olmayacak uyanışım.

Ellerim cebimde indim otobüsten. Hava soğuk mu, değil. Yeni bir şehre girişimin rahatlığını hissetmek için eller cebimde. Omuzlar kalkık. Boyun iyice kısilmiş. Böyle bir yürüyüş tutturdum gidiyorum. Kuraklık kendini hissettirdi. Avuç içlerim terlemeye başladı. Bir kuruluk gelip boğazıma takıldı. Bir bank bulup oturdum. Gelen, giden, koşan, yürüyen derken herkes kendi havasında.

Çantamı açtım, şişeyi çıkardım, önce bir deniz kabuğu gibi kulağıma tuttum. Sonra derin derin kokladım. Bir dalga, bir martı sesi, suda koşan bir çocuk, ol-tasını atan bir balıkçı, kayığınızı kıyıya yanaştıran ihtiyar, sevdiğini bekleyen bir kız ve içime çarpıp duran denizin dalgaları.

Kapattım gözümü. Aradaki bütün mesafeleri ortadan kaldırdı bu karanlık. Bir köşe başını dönsen deniz, biraz yürüsem masmavi olacak her yer.